

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
 זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'מ

ערב שבת קודש
פרשת חוקת
 כ"ט בסיוון התשע"ד

יוצא לאור על ידי
 מכון ליובאוויטש שעל יד
צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

הפ"נ "בין שני הציוני קודש, אצל מקום רגליהם
 הקדושים"⁵².

הנחיות לכוהנים:

הרבי ציווה לבנות מחיצה בת עשרה טפחים
 סביב ציון כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע.
 לא הרשה לבנות גג מעל הציון, וגם הורה
 לכוהנים שלא ישלחו יד על הציון, וגם שלא יניחו
 בעצמם שם את הפ"נ.

בכל פעם שהולכים ל'אוהל' נהג הרבי לעורר,
 שעל הכוהנים להיזהר מאוד בכניסתם וביציאתם,
 שלא יעברו בתוך ארבע אמות של קבר. ולכן נהגו
 אנ"ש והתמימים להקיף את הכוהנים, בתור מחיצה
 בין הכוהנים והקברים⁵³. בשנים האחרונות בנו
 מחיצה של עשרה טפחים משני הצדדים לאורך כל
 הדרך מהכניסה למקום הקברים ועד האוהל.

כשיצא מן האוהל, הלך לפניו לציין אימו הרבנית
 חנה ע"ה. משנת תשל"א, הביט גם על ציון הרבנית
 נחמה דינה ע"ה, ומאז תשמ"ח גם על ציון הרבנית
 חיה מושקא ע"ה. כל זה - לדקות ספורות⁴⁹.

לפני הכניסה למכונית, תולש עשבים ג' פעמים,
 וזורקם לאחוריו⁵⁰.
 מעולם לא ראינו את הרבי מניח אבן על הציון,
 או על קברים אחרים⁵¹.

בנסיעתו חזרה, ממשיך באמירת ה'מענה לשון',
 עד גמירא. אם היה פנאי, היה אומר את ה'קרבנות'
 שלפני תפילת מנחה. בשנת האבל תשמ"ח אמר
 גם את פרקי המשניות של אבל (פכ"ד דכלים ופ"ז
 דמקואות). אחרי כ"ב בשבט תשמ"ט, אם נותר
 פנאי, היה לומד גם את שיעור הרמב"ם היומי.

* במידת האפשר יש להשתדל לקרוא את

(49) בשנים האחרונות, עמד הרבי במרחקמה מן הקברים של
 הרבניות.

(50) ראה טושו"ע יו"ד סי' שעו ס"ד, ואו"ח סו"ס תקמ"ז, ונו"כ. אולם
 שם איתא שעושים זאת אחר הקבורה.

(51) ודלא כנהוג. מקור המנהג בדרשות מהר"ש [רבנו שלום
 מנוישטט, רבו של מהר"ל, אבי מנהגי אשכנז] הובא בא"ר סי' רכד
 ס"ק ז, בשע"ת שם ועוד, וטעמו שם "משום כבוד המת, להראותו
 שהיה על קברו".

(52) כך סיפר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע ברשימתו (ב"מ גיליון 22
 עמ' 26) על מנהג אביו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע באוהל הצמח-
 דק והמהר"ש בליובאוויטש.

(53) 'מי בראשית' עמ' 235. ושם מציינים למכתב, שנדפס באג"ק
 ח"ג עמ' שמב: "היה לי קורת רוח מזה שניהל כוהנים חסידים אל
 הציון [ובהערת המו"ל: בעשותם מחיצה בין הכהנים ובין הקברים],
 אשר עלידי שזיכה את האחרים ודאי שגדול זכותו".

'הפצת היהדות': הוראות מיוחדות

- החובה לקרב יהודים לתורה ואיך לעשות זאת -
 לאור תורתו והדרכותיו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

הוצאת צאגו"ח • 368 עמודים

הפצה: קה"ת, חי"ש. להשיג בחנויות הספרים ובטל" 1700-704120

לזכות
 אנשי החסד הדגולים
 הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
 ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
 בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

כ"ט בסיוון ה'תשע"ד - ו' בתמוז ה'תשע"ד

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	כ"ט בסיוון	ה' פסולי המוקדשין פרק ב-ד.	ה' שלוהין ושותפין פרק ה.	מל"ת קלב.
ש"ק	ל' בסיוון	פרק ה-ז.	פרק ו.	מל"ת קכ.
א'	א' בתמוז	פרק ח-י.	פרק ז.	מל"ת קלא.
ב'	ב' בתמוז	פרק יא-יג.	פרק ח.	מל"ת קל. קכט.
ג'	ג' בתמוז	פרק יד-טז.	פרק ט.	מ"ע צא.
ד'	ד' בתמוז	פרק יז-יט.	פרק י.	מ"ע צ.
ה'	ה' בתמוז	ה' עבודת יום הכפורים.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	ה' עבדים.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע מט.
ו'	ו' בתמוז	פרק ד-ה. ה' מעילה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ב.	מ"ע מט. קיח.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	זמן ק"ש סוף	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	לפני 120 ד'	לפני 72 ד'							
ו', כ"ט בסיוון	2.59	4.09	4.37	5.44	9.08	12.44	1.19	7.50.6	8.18
ש"ק, ל' בסיוון	2.59	4.09	4.37	5.45	9.08	12.44	1.19	7.50.6	8.18
א', א' בתמוז	3.00	4.10	4.37	5.45	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19
ב', ב' בתמוז	3.00	4.10	4.38	5.45	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.19
ג', ג' בתמוז	3.01	4.11	4.38	5.46	9.09	12.44	1.20	7.50.7	8.18
ד', ד' בתמוז	3.01	4.11	4.39	5.46	9.10	12.45	1.20	7.50.7	8.18
ה', ה' בתמוז	3.02	4.12	4.39	5.47	9.10	12.45	1.20	7.50.6	8.18
ו', ו' בתמוז	3.03	4.12	4.40	5.47	9.10	12.45	1.20	7.50.5	8.18

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש
חוקת	7:13	8:31	7:29	8:34	7:22	8:35	7:29	8:32
בלק	7:13	8:31	7:28	8:33	7:21	8:35	7:29	8:32

עורך אחראי: לוי יצחק שייקיביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט

מול: מכון ליובאוויטש שעליד צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז

יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר חב"ד 6084000, טל' 03*9607588, פקס: 03*9606169

ISSN 0793-7474 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

בטח בהם, אשר סוף-סוף ימלאו את תפקידם בהחזקת היהדות והפצת התורה בכל המרחץ החום והחיות שהם מסגולות הנוער.

מוכן אשר, בהתאם לתנאי המוקום, בכל אתר ואתר, ימשיכו בכל הנ"ל בימים אשר אחרי יום ההילולא, ובפרט ביום השבת-קודש שלאחריו.

ויהי רצון, שתיכף ומיד³⁷ ממש, עוד לפני ג' בתמוז, יחיש הוי' ביאת גואלנו, מהרה יגלה³⁸, והקיצו ורננו שוכני עפר, ונשיאנו, הוא כ"ק אדמו"ר, בעל ההילולא, בתוכם ובראשם, ישמיענו נפלאות וינהלנו בדרך העולה בית א-ל³⁹.

וכפי שסיים כ"ק אדמו"ר את מאמר-החסידות הראשון שלו⁴⁰: "ונזכה להתראות עם הרבי פה למטה, נשמה בגוף ולמטה מעשרה טפחים⁴¹, והוא יגאלנו".

ביקור ב'אוהל'

"שמעתי מכ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, שקודם ההליכה על ציון ואוהל - נוהגים שאין אוכלים, אבל שותים"⁴².

מהנהגות הרבי ב'אוהל'⁴³:

נוסע לאוהל בנעלי בד (דתשעה-באב ויום-

37) ראה ספר-השיחות תשנ"ב עמ' 341, 376.

38) רמב"ם ספ"ג מהל' פרה אדומה, לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 131 ואילך. התגלות מצאיתו, בתור מלך המשיח, וכתוצאה והסתעפות ממנה - גילוי פעולותיו (ספר-השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 131).

39) אגב, מכתיבת המלה "אל" (בסוף המכתב שבהערה 4) מוכח שדעת הרבי היא שהמקף שבין אותיותיה מועיל להפרידן שלא תהיה בזה קדושת השם, ודלא כמ"ש בשו"ת אבני-נור חיו"ד ר"ס רסה.

40) ספר-המאמרים - מלוטט ח"א עמ' י. וראה 'תורת-מנחם - התועדויות' תש"י עמ' 201.

41) ראה לקוטי-שיחות ח"ב עמ' 518.

42) ספר-המנהגים עמ' 96. אג"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח עמ' רפב. והכוונה שמקפידים לשתות (ולא רק שאין נמנעים מכך. וכבר העירו מליקוטי-דבורים עמ' 1354).

43) נמסרו ע"י חברי המוכיות: הרה"ח ר' יהודה של' קרינסקי (שהסיע את הרבי לאוהל ברוב הפעמים מאז תשח"י), והרה"ח ר' בנימין של' קליין (שהסיע את הרבי לפעמים) מתוך 'כפר חב"ד', גיליון 648 עמ' 16. הוספות ותיקונים מתוך 'מנהגי מלך' עמ' 35, בשילוב הערותיו של הרה"ח ר"ל של' גרונר (שליווה את הרבי לאוהל בתמידות משנת תש"י עד תשח"י, ומאז ואילך בכל ערב ר"ה, ובאקראי בפעמים מסוימות) מתוך 'התקשרות' גיליון שיג עמ' 18. בכמה מן ההנהגות אולי יש גם משום הוראה לרבים.

(הכיפורים).

לפני שנכנס לאוהל, מקיש (שתי דפיקות בכל דלת) על שתי הדלתות, הדלת השנייה מהכניסה, והדלת שבחדר האוהל [חדר הפ"נים, שאינו קיים כיום] - כנוטל רשות הכניסה⁴⁴.

מיד כשנכנס, מתחיל באמירת ה'מענה לשון'.

כשמגיע ל"הריני מדליק הלאמפך"⁴⁵, מדליק נר.

אחרי הדלקת הנר, ממשיך ב'מענה לשון', עד לפני מזמור "לדוד אליך", ששם נכתב לקרוא את הפ"נ, ואחרי כן מתחיל לקרוא את הפ"נים וכו'.

פתקים בודדים (בעיקר מאלה שבהם היה כתוב על העדרו של משהו. רק אחדים מאלה החזיר להיכלו) קורע ומניח על הציון הק', והורה לשורפם על אתר, ורובם ככולם מכניס בחזרה לשקית. את הקרעים היו שומרים ושורפים בערב-פסח. לאחר

תשל"ח חלו שינויים בעניין זה.

באם נשאר נייר חלק מסביב לכתב הפ"נ, קורעו ומפרידו מהפ"נ⁴⁶, ורק אחרי כן מניח את הפ"נ באוהל.

לאחר סיום קריאת הפ"נים, המשיך באמירת 'מענה לשון' עד מזמור קיט, ודילג עד ה'יהי רצון' שמתחיל תיכף אחרי ה'זוהר' שם, וסיים עד אחרי 'אנא בכוח'.

לפני צאתו, מקיף (פעם אחת) את האוהל⁴⁷.

לפני צאתו נעצר, נכנס שוב לחדרו שבתוך האוהל (החדר הקטן דאז, שבו עמד וקרא את הפ"נים), והמשיך לומר 'מענה לשון' עד ה'יהי רצון' האחרון. ואחרי כן יצא - לא מאותו פתח שדרכו נכנס, אלא מהפתח הפנימי. כן היה נוהג תמיד שלא לצאת דרך פתח הכניסה⁴⁸.

לפני היציאה, נעמד בפתח היציאה החוצה, ואומר את ה"יהי רצון" שבסוף ה'מענה לשון'.

עד שנת תשכ"ה, לפני כניסתו לרכב, ניגש לציון הרבנית שטערנא-שרה ע"ה. משנת תשכ"ה,

44) הטעם, מפי זקני אנ"ש, כדי "להמשיך את הרבי" אל הנכנס.

45) עמ' 4.

46) רבים חושבים שזהו כדי שלא לזרוק את שאריות הנייר באוהל, אך הרה"ח ר"ל של' גרונר מסביר מפני שאין זה לכבוד למסור לרבי דף ריק.

47) ראה בעניין הקפת הקברים במגן-אברהם, באר-היטב וכף-החיים סו"ס תקפא.

48) ראה גשר-החיים ח"א עמ' קלא שיש נוהגין בהלוויה לחזור בדרך אחרת אם אפשר, עי"ש.

כוחו של משה להחיות

בחיים אמיתיים לא שייך הפסק • פעולתו של משה רבינו נמשכת בכל הדורות שלאחריו • בכוחו של משה אפשר לטהר יהודי הנמצא ב"במדבר" ונטמא בטומאה החמורה ביותר, ושיוכל גם הוא לטהר אחרים • משיחת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

חיים נצחיים שנאמרו ב"בי"ג תמוז תש"ט דווקא (ולא בשנים שלפני זה, תש"ח או תש"ז) – לפני הסתלקותו ב"ד שבט תש"י – הם בוודאי בהשגחה פרטית.

– כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר⁵, שבאמירת המאמר בראש השנה תרפ"ז, לפני המאסר, "האָט זיך אים גערעדט" (נתדבר מאליו) אודות תורת הבעש"ט שהשגחה פרטית היא גם על כל פרט ופרט דדצ"ח, מבלי שידע בעצמו סיבת הדיבור בזה (כיוון שעניין זה לא היה שייך לתוכן המאמר), והוסיף, שוליו זאת ("ווען ער וואָלט דאָס ניט רעדן") אינו יודע אם היה יכול לסכול ולעבור את המאסר.

ועל דרך זה יש לומר בנדון דידן: בחג הגאולה האחרון בחיים חיותו בעלמא דין הוצרך כ"ק מו"ח אדמו"ר להבהיר ("באָוואַרענען") ולומר שענייני קדושה נצחיים הם, והוסיף לפרש בפרטיות (שלא יהיה מקום לטעות בכוונתו) העניין של חיים ארוכים, חיים אמיתיים שאין להם הפסק, כדי שלא נחשוב כפי שנראה בעיני בשר חסוֹשֵׁלֹם (שהרי מציאות כזו אינה שייכת כלל בקדושה), אלא נדע שגם לאחר ההסתלקות ישנו עניין החיים ללא הפסק, חיים נצחיים, אצל נשיא הדור, ועלידו נמשך חיים נצחיים לכל הדור, ולכן, גם עכשיו יכול וצריך כל אחד ואחד (לא רק לחיות בעצמו, אלא גם) להחיות אחרים בענייני קדושה⁶.

א. בעמדנו ביום השבת שלפני י"ב"ג תמוז, שמנייה מתברך י"ב"ג תמוז, ובמילא שייך כבר לי"ב"ג תמוז – מתאים להתחיל בדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ מחג הגאולה י"ב"ג תמוז דאשתקד, ולבאר הקשר והשייכות ליום השבת קודש שלפניו, פרשת חוקת [..].

בשיחת י"ג תמוז אשתקד¹ דיבר כ"ק מו"ח אדמו"ר בנוגע לעניין החיים – חיים ארוכים, חיים אמיתיים, חיים בלי הפסק (חיים נצחיים), וביאר העניין בעבודה, שנוסף לכך שכל אחד הוא חי בעצמו, הרי הוא גם מחיה אחרים ("ניט נאָר וואָס מען לעבט אַליין, נאָר מען באַלעכט אויך אַנדערע"), ומסיים: "חיים אמיתיים איז קדושה, און קדושה איז אין סוף".

ובהקדמה – שכיוון שכל עניין הוא בהשגחה פרטית [כידוע תורת הבעש"ט² שהקב"ה מוציא רוח מאוצרותיו כדי לגלגל עלה או קש כו', היינו, שהשגחה פרטית היא גם על דומם-צומח-חי, ובוודאי על מין המדבר, ומכל שכן בישראל שהם עטרת תפארת של כללות הבריאה³, ועל-אחת כמה וכמה בנשיא ישראל שבו תלויים כל העניינים, כמו שכתוב בפירוש רש"י בפרשת השבוע⁴ ש"הנשיא הוא הכול"], הרי, דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בעניין

- 1) בתחלתה – נדפסה בקונטרס יב"ג תמוז שנה זו (סה"מ תש"י ע' 262). ולאח"ז בסה"ש תש"ט ע' 333.
- 2) ראה כתר שם טוב (הוצאת תשנ"ט) בהוספות סק"ט ואילך. וש"נ.
- 3) ראה שיחת פורים תש"ד ס"ט – נדפסה בקונטרס פורים שנה זו (סה"מ תש"י ע' 141), ולאח"ז בסה"ש תש"ד ע' 70.
- 4) כא, כא.

תקנותיו²⁹ על-דבר לימוד הרמב"ם לכל אחד ואחת (שלושה פרקים ליום, פרק אחד ליום או ספר המצוות), ועל-דבר מבצעי המצוות הכלליים שלו: מבצע אהבת-ישראל, חינוך, תורה, תפילין, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים – יבנה וחכמיה, נרות שבת-קודש ויום-טוב, כשרות האכילה ושתייה וטהרת-המשפחה, ואחדות כל בני-ישראל בכתיבת ספרי-התורה הכלליים³⁰; לעורר את בני-נח בדבר קיום שבע מצוות שלהם³¹; ועד המבצע האחרון והעיקרי – 'עמדו הכן כולכם'³², לפרסם בכל מקום את הנבואה ש"לאלתר לגאולה" וש"תיקף ומיד ממש 'הנה זה (משיח) בא'³³, וההשתדלות האחרונה של כל אחד ואחת מישראל להביא את המשיח על-ידי לימוד התורה בענייני מלך המשיח ובענייני הגאולה³⁴, כדי להתחיל "לחיות" בענייני משיח וגאולה³⁵; ואף "שישו ושמחו בשמחת הגאולה"³⁶.

אם באפשרי, לעשות כל הנ"ל מתוך התוועדות. במשך המעתי-לעת – לבקר (המוכשרים לזה) במקום כינוסי הנוער החרדי – ולהשתדל, ככל האפשרי בדרכי שלום, גם במקום כינוסי הנוער שלעת-עתה אינו חרדי – ולבאר להם איך שחיבה יתירה נודעת להם תמיד מאת כ"ק אדמו"ר, לבאר להם את אשר תבע מהם והתקווה והביטחון אשר

פעילות ומתוך אהבת-ישראל²³, ולהתחזק בכל ענייני לימוד התורה נגלה וחסידות, חיזוק התורה והיהדות והפצת המעיינות, ובמיוחד באהבת-ישראל ואחדות-ישראל, כפי שהורנו, החל מהתוועדות הראשונה דקבלת הנשיאות²⁴, ועד ההתוועדות האחרונה לעת-עתה בש"פ ויקהל תשנ"ב – "גילוי האחדות הכללית בהבריאה ובבני-ישראל"²⁵.

לקבוע שעה במשך המעתי-לעת – לבאר לבני ביתו ש' אודות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ועבודתו אשר עבד בה כל ימי חייו, ואשר גם עתה, כיוון "שגם בזה העולם המעשה אשתכח יתיר"²⁶ – בוודאי שהוא מנהיג את העולם כולו, ואנ"ש בפרט, ומעורר רחמים רבים וכו', כמו שהיה עד עתה, ואדרבה, ביתר שאת וביתר עוז²⁷. ולכן, גם השפעותיו לכל השייכים אליו מתעלות יותר ויותר. וכדי שיתקבלו בפנימיות, צריכים גם ה'כלים' של השייכים אליו להיות מזוככים יותר²⁸.

במשך המעתי-לעת – לבקר (אלו הראויים לזה) בבתי-הכנסת ובבתי-המדרש אשר בעיר, לחזור שם מימרא או פתגם מתורתו של כ"ק אדמו"ר, לבאר אודות אהבת כל ישראל שלו, להודיע ולהסביר

23) מברק ל'י בשבט תשנ"ב – ספרי-השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 535.
 24) לקוטי-שיחות כרך ב עמ' 499. וראה גם מכתבו של הרבי נשיא דורנו מיום השלושים להסתלקות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ – אג"ק ח"ג ס"ע רמד: "...כי המשכת כל רוחניות אינה אלא על-ידי אהבה רבה. נקוה אפוא כי על ידי זה שנעמוד כולנו בהתקרבות ואהבה רבה אמיתית נמשך אלינו כוח להוציא לפועל כל אותם העניינים אשר רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר שייצאו לפועל טוב על ידינו".
 25) ספרי-השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 440. וראה בשיחת ש"פ בהרי בחוקותי, מבה"ח סיון תנש"א, אודות חשיבות העניין בהבאת הגאולה. ובשיחת י"ג ניסן תשכ"ו (תורת מנחם חלק מ"ו עמ' 285) סיפר כ"ק הרבי נשיא דורנו בשם כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ על מענה כ"ק אדמו"ר הצמח-צדק, כשהכניס עצמו לסכנת-נפשות בעומדו בתוקף נגד הממשלה באסיפה הידועה, ושאל אותו אחד הגדולים הייתכן, איך מעמיד עצמו בסכנה, ואפילו אם לא חשב על עצמו, היה עליו לחשוב אודות החסידים וכלל ישראל, וענה (תוכן המענה, מתורגם): "כאשר חסידים יפעלו ביחד, הם יעברו זאת... כשחסידים מתאחדים, הם עוברים זאת, שוברים את החושך כפול ומכופל של הגלות... על-ידי האחדות של החסידים... שמבטלת את כל הגזירות וכל העניינים, ופורצת כל הגדרים, ומורידה עד כאן למטה את 'ואמת הוי' לעולם".
 26) תניא, איגרת-הקדוש, ביאור לסי' ז"ך.
 27) 'תורת-מנחם – התוועדות' תש"י עמ' 16, עיי"ש.
 28) לקוטי-שיחות כרך יב עמ' 146.

ב. ועל-פי האמור שכל העניינים הם בהשגחה פרטית - יש לבאר הרמז על עניין זה בפרשת השבוע⁷: בפרשת השבוע מדובר אודות פרה אדומה, שעל-ידי נעשית הטהרה מטומאה הכי חמורה, טומאת מת, ש"נתכרמו פניו של משה" כיוון ש"לא היה יודע במה היא טהרתו"⁸, עד שאמר לו הקב"ה "זאת חוקת התורה גו' ויקחו אליך פרה אדומה וגו'".

וענינו בעבודה הרוחנית - שטומאת מת (העדר החיות) מורה על מעמד ומצב שנתעלם הדביקות בה' מקור החיים, כמו שכתוב⁹ "ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום", והטהרה ממעמד ומצב זה (לפעול גילוי החיות על-ידי דביקותו בה') הוא עניין של "חוקה", "זאת חוקת התורה", ונעשית בכוחו של משה דווקא, כמו שכתוב¹⁰ "ויקחו אליך פרה אדומה", "לעולם היא נקראת על שמך פרה שעשה משה במדבר", היינו, שבכוחו של משה לקחת פרה אדומה - פרה גשמיית כפשוטה, ונוסף לכך, גם (פרה) אדומה, שמורה על הגבורות, תוקף החמימות ("קֶאֱךָ") בגשמיות וחומריות - ולא רק להעלות ה"פרה אדומה" עצמה, אלא עוד זאת, שבכוחו של משה לעשות מהפרה אדומה אפר שעל-ידו תהיה הטהרה מטומאה הכי חמורה.

והנה, אפר הפרה שעשה משה נחלק לג' חלקים: חלק א', ליטול ממנו בני העיירות וכל הצריכים להיטהר, חלק ב', כוהנים גדולים לפרות אחרות מקדשין הימנה, וחלק ג', נתון למשמרת¹¹. כלומר, שהטהרה של טמא מת היא לא רק מאפר הפרה שעשה משה, אלא גם מאפר פרות אחרות (תשע פרות) שנעשו לאחר זמנו של משה, אבל, לעשיית הפרות אחרות הוצרכו לאפר הפרה שעשה משה, שממנה מקדשין כוהנים גדולים לעשיית פרות אחרות, ועד שגם לעשיית פרה העשירית על-ידי המלך המשיח¹², יצטרכו לקדש מאפר הפרה שעשה

משה, שקיים לעולם¹³. וענינו בעבודה - שפעולתו של משה (כולל גם אתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא¹⁴) לגלות החיות של הדביקות בה' אצל כל אחד ואחד מ'ישראל (גם זה שנמצא במעמד ומצב של טמא מת), הולכת ונמשכת גם בכל הדורות שלאחרי זה, על-ידי זה שהעוסקים בכך (כוהנים גדולים שעושים פרות אחרות) חדורים בכוחו של משה (שמקדשין באפר הפרה שעשה משה).

ג. ויש להוסיף בזה - על-פי מה שנתבאר באגרת הקודש¹⁵ (בשם התיקונים¹⁶) "על משה רבינו ע"ה שאחר פטירתו מתפשטת הארתו בכל דרא ודרא לששים ריבוא נשמות, כמו שמש המאיר מתחת לארץ לששים ריבוא כוכבים":

השמש, נמצאת ומאירה גם בשעות הלילה - כחציו השני של כדור הארץ (מתחת לארץ), ולא עוד אלא שגם בחצי הכדור שאינה נמצאת בו בלילה, הרי היא מאירה גם בו על-ידי ששים ריבוא כוכבים, שגם אור הכוכבים הוא אור השמש שמאיר עתה על-ידי הכוכבים. כלומר, לא רק שבשעות היום קיבלו הכוכבים אור השמש ועתה (בשעות הלילה) מאירים מעצמם, אלא שגם האור שמאירים הכוכבים בשעות הלילה הוא אור השמש.

ודוגמתו בנמשל, בנוגע למשה רבינו, ואתפשטותא דמשה שבכל דרא, עד למשה שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר - שגם עתה נמצא ומאיר כמו קודם (כמו השמש שנמצאת ומאירה גם בשעות הלילה), ואילו היינו הולכים יחד עמו היינו רואים שמאיר בכל התוקף כמו קודם (ואדרבה, באופן נעלה יותר), אלא, כיוון שנתעלה למעלה בעילוי אחר עילוי, ואנו (לא הלכנו עמו, אלא) נשארנו במקומנו, לכן אינו נראה לנו בעיני בשר (כמו שבליילה לא רואים את השמש), ואף-על-פי כן, גם במצב זה מתפשט אורו לכל בני ישראל שכללותם ששים ריבוא נשמות, ועל-ידם מאיר בכל העולם (כמו שהשמש מאירה מתחת לארץ לששים ריבוא כוכבים, כאמור, שאור השמש עצמו מאיר באמצעות הכוכבים).

(13) ראה לקו"ש ח"ג ע' 127 ואילך. ושי"ג.

(14) תקו"ז תס"ט (קיב, רע"א. קיד, רע"א).

(15) ביאור לסי' ז'ך בסופו.

(16) ראה זח"ג רעג, א. וראה הערת כ"ק אדמו"ר בהערות ותיקונים לאגה"ק שם.

ההילולא, ונכון לחלק שיתפלל אחד ערבית, שני - שחרית, שלישי - מנחה, כדי לזכות בזה מספר יותר גדול של אנ"ש.

בשעת התפילות ידלקו חמישה נרות.

אחר התפילה (ובבוקר - אחר אמירת תהילים) ילמוד (יסיים) המתפלל לפני התיבה פרק כ"ד דכלים ופרק ז' דמקוואות. אחר-כך יאמר המשנה "ר' חנניא בן עקשיא... ויאדיר". בלחש - איזה שורות בתניא¹⁶, קדיש דרבנן.

אחר תפילת ערבית - יחזרו חלק מהמאמר האחרון המוגה שזכינו לו, ד"ה "ואתה תצווה" תשמ"א (קונטרס פורים קטן תשנ"ב, שחילקו כ"ק אדמו"ר בו ביום בידו הקדושה לכל אחד ואחד מהנאספים¹⁷), בעל-פה. ואם אין מי שיחזור בעל-פה - ילמדוהו בפנים. וכן אחר תפילת שחרית. ולסיימו אחר תפילת מנחה.

בבוקר קודם התפילה - פרק תניא¹⁸. וכן לאחר תפילת מנחה¹⁹.

בבוקר קודם התפילה - ירים כל אחד²⁰ תרומה להעניינים השייכים לנשיאנו, בעד עצמו ובעד כל אחד מבני ביתו שיחיו, וכן קודם תפילת מנחה. לאחר תפילת שחרית - [יכתוב ו]יקרא כל אחד פ"נ²¹ (הנשואים - כמוכן בחגירת אבנט). אלו

(16) י"א שהרי אמר את התיבות "ונפש השנית בישראל היא חלק אלוהה ממעל ממש".

(17) תורת מנחם ספר המאמרים - מלוקט, חלק ג' - אדר-סיוון, עמ' לד.

(18) על-פי אג"ק כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח"א עמ' שצ - ללמוד אגרת הקודש סימן ז'ך.

(19) על-פי הנפוץ בין אנ"ש ביו"ד שבט - ללמוד את הביאור לאגה"ק האמורה.

(20) "נתנית הצדקה (בקשר עם יו"ד שבט וכיו"ב) - הוא שייך גם לנשים, ואדרבה (מצד כמה טעמים) להן דבר הצדקה שייך יותר" (ספר-המנהגים עמ' 85). מובן שיש לשתף גם את הטף (ומכספם) בזה, וכן בשאר ההנהגות, שגם נשים וטף שייכים בקיומן.

(21) נוהגים לכתוב את הפ"ג על נייר חלק דווקא. מקפידים לכתוב (אפילו את טיטות הפ"ג - ראה 'אספקלריה' נספח לכפר חב"ד' גיליון 1243 עמ' 20) דווקא באם טבלו באותו היום במקווה (באם לא טבל - יכתוב ע"י אחר). כותבים בחגירת אבנט (ונוטלים ידיים לפני-כן). כשכותב אדם פ"ג על עצמו, כותבים "עלי", "עלינו", ואלו כשכותב עבור אחרים הלשון הוא "עבור..." (המוזכר הרה"ח ר"ל שי' גרונר).

"בנוגע לנוסח הפדיון... אילו ישר חילי, הייתי מבטל הנוסח שכותבים "ממקור הרחמים כו' [והחסדים האמיתיים] ע"ד מכניסי רחמים כמבואר בתשובת מהר"ב ז"ל", כ"י: א) "ע"ד...

שזכו להיכנס ליחידות, או על-כ"ל פנים לראות את פני כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו - יצייר עצמו, בעת קריאת הפ"ג, כאילו עומד לפניו. להניח הפ"ג אחר-כך בין דפי מאמר, קונטרס וכו' של כ"ק אדמו"ר. ולשלחו (אם באפשרי - בו ביום) על מנת לקראתו על הציון שלו (מס' הפקס שליד הציון: 01-718-7234444). וכתובת הדואר האלקטרוני: ohel@ohelchabad.org. במשך המעט-לעת - ללמוד פרקי המשניות של אותיות השם²².

במשך המעט-לעת - לעשות "התוועדויות

ז"ל" הוא ביאור ההיתר על נתינת פדיון לרבי (שלכאורה ה"ז עניין של ממוצע) ובמילא א"ז נוגע ושייך לנוסח הפדיון שעניינו בקשת רחמים... ולא ביאור ההיתר על זה. (ב) ובנוגע להנוסח "ממקור הרחמים" - אין צורך ליתן לרבי 'כתובת' מהיכן לעורר רחמים... ואולי רצונו לעורר רחמים ממדריגה נעלית יותר...

"כ"ק מו"ח אדמו"ר [וכן הרבי עצמו - ראה 'אוצר מנהגי חב"ד' אלול-תשרי עמ' תנית, ובכ"מ] היה אמנם כותב נוסח זה, אבל זוהי הנהגה שלו, ואין זה ראייה שגם אנו... צריכים לכתוב כן..." (משיחת ליל ב' אייר תש"ס"ד, 'תורת מנחם - התוועדויות תש"י עמ' 39. וראה ב"מ גיליון 22 עמ' 23).

ראה באג"ק אדמו"ר מהור"ש ב"ח"א עמ' קנד: "לדעתי א חשוב אשר פ"ג על קברי הצדיקים בעניינים רוחניים בעבודה, אינו צריכים לכתוב החסרונות שמוצא בנפש, כי אם לבקש שיתקנו... הפרט ההוא באופן כך וכך, ולא לכתוב כמו שהוא עתה בחסרוננו..." עיי"ש. כ"ק אדמו"ר מהר"ש, בשבוע מהאוהל, ביאר זאת פעם לבני-ביתו (מבוא לקונטרס ומעין עמ' 55), בכך שברוחניות נראה כל דבר, גם החסרון, כאילו הוא חי ממש.

כשאי-אפשר כלל לכתוב פ"ג, ידוע המעשה מהמשפיע הרה"ח ר' מ"מ פוטערפאס ע"ה שנעצר בחודש טבת תש"ז, והיה נתון בחקירות קשות וכו' עד ערב ל"ג בעומר, ובאותו יום הגיע 'לשבת' בכלא. רק אז יכול היה לחשוב על מצבו, ורצה לשלוח פ"ג לכ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח"א הדבר היה בלתי-אפשרי. ונוכר בדברי כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח"א לפני צאתו מרוסיה בשמח"ת תרפ"ח [לא מצאתי הלשון ברשימת השיחה הנדפסת. וראה לקוטי-דיבורים כרך א, דף ב ע"א ובהערה] "כשתחשבו עליי, א חשוב אני עליכם" ואז 'שלח' אליו פ"ג במחשבה. לאחר חודש וחצי הגיע לזוגתו (שכבר היתה אז בצרפת) מכתב מכ"ק אדמו"ר מהור"י צ"ח"א מתאריך י"ז אייר, ובו אישור "המברק נתקבל". בני המשפחה תמהו איך ייתכן ששלח מברק ממאסרו לאחר שנים רבות. כשיצא והגיע לרבי לייט כסלו תשכ"ד ביקש ממזכירו של הרבי הרי"צ (בשנת תש"ז) לבדוק אם יש מברק ממנו בארכיון, ולא מצא, וזכר שבאותו יום הכתיב לו אדמו"ר מהור"י צ"ח"א את המכתב - וזכר ב'משלוח' הפ"ג (מפי נכדו שי').

(22) כגון הפרקים דלהלן: מ - ברכות פ"א; נ - שבת פכ"א; ח - חלה פ"א; ט - סוטה פ"ח; מ - אבות פ"א; ע - פסחים פ"ג; ו - ידים פ"ב; ז - סנהדרין פ"ג; ל - סוכה פ"ד.

מנחה: פרקי אבות – פרק ד.

שכח 'עלה ויבוא' במנחה – חוזר. אם נזכר בזמן תפילת ערבית – מתפלל שתיים (השנייה – עדיף לאומרה אחרי 'אתה קדוש'), הראשונה לערבית (ובה אומר 'אתה חוננתנו') והשנייה לתשלומי מנחה. ואם שהה הרבה אחרי ערבית, אינו יכול להתפלל תפילת תשלומין⁹.

יום ראשון

א' תמוז – ב' דראש חודש

ערבית, מוצאי שבת: בראש חודש (ובכל יום שיש בו מוסף) אין האבל יורד לפני התיבה, ואף לא בתפילת ערבית ומנחה¹⁰.

שחרית: יעלה ויבוא. חצי הלל, ואברהם זקן, זבדיה, קדיש תקבל. שיר של יום, הושיענו, ברכי נפשי, קדיש יתום.

קריאת התורה דראש חודש. חצי קדיש. אשרי, ובא לציון¹¹. יהללו. חולצים תפילין דרש"י

יתקנת שבת: עד שלא סיים תפילתו – חוזר ומתחיל 'אתה יצרת', ואם סיים תפילתו – חוזר לראש התפילה... ואף שאמר 'נעשה לפניך... ומוסיפים כהלכתם', ל' רבים (והרי במוסף בדיעבד די באיזכור בלבד, ראה בשו"ע אדה"ו סי' רסח ס"ז), כאן גרע, כיוון שהזכיר שבת ולא הזכיר ר"ח כלל. מקור דין זה – בברכ"י סוף (תצ ס"ח, ת, הובא בשו"ע שם ס"ק ג ובכ"י החיים סי' תכה ס"ק כו), שו"ת תשובה מאהבה ח"א סי' קס, חכמת שלמה סו"ס תכה, ליקוטי מהר"ח (בדפוס המקורי – ח"ב דף צו ע"ב). ויש שנסתפקו בזה. וע' בס' אשיישראל (פרק מה הערה קצג) שיש לחלק בין שבת ר"ח וחזו"מ לבין ר"ח.

[סיום הדין בלוח כולל ח"ב"ד: "...ואם אמר 'אתה יצרת' אע"פ שחתם 'מקדש השבת' בלבד – יצא". אכן בס' תפ"ט ס"ג ביו"ט שחל בשבת, פסק אדה"ו שמשום ספק ברכה "טוב לחוש לדבריהם" של הפוסקים שלא לחזור לראש אחרי כדי דיבור, כשחתם בשבת או ביום טוב בלבד, כדי "שלא להכניס עצמו לדי ספק ברכה לבטלה" (אף שמשמע שם שמעיקר הדין היה צריך לחזור), אבל דין זה הוא רק בשאר תפילות ולא במוסף. וע' בס' אשיישראל פל"ט סעיף עה ובנסמך שם].

9) ראה שו"ע אדה"ו סי' קח סעיפים ב,ה,ז.

10) ספר המנהגים עמ' 8.

11) פעם אירע במניין של הרבי שהש"ץ סיים בקול "גידיל תורה ויאדיר", לפני החזרת הס"ת, והרבי הורה לו לומר מיד את הקדיש [כנראה משום שעיקר חיוב אמירת קדיש הוא על ובא לציון ולא הקדמה לתפילת מוסף, וראה בנימוקי או"ח ר"ס נה שהורה במצב זה (שמפסיקים בתפילין דר"ת ואף בדברים בטלים לפני הקדיש) לומר את הקדיש לפני החזרת הס"ת] וזה כנראה גרם שהתחילו

ומניחים תפילין דרבנותם, קוראים קריאת שמע, קדש, והיה כייביאך. שש זכירות. חולצים תפילין דר"ת. הש"ץ אומר איזה מזמור, חצי קדיש, מוסף. שכח יעלה ויבוא במנחה, ונזכר בערבית מוצאי ראש חודש – מתפלל פעמיים שמונה עשרה, והשנייה – יתנה שתהיה בתורת 'נדבה' (באם הוא פטור מלהתפלל 'תשלומין')¹².

יום שלישי

ג' בתמוז

יום ההילולא העשרים של הוד כ"ק אדמו"ר מרנא ורבנא מנחם מענדל צוקללה"ה נבג"מ זי"ע (תשנ"ד), דור שביעי לנשיאי חב"ד, ומנוחתו כבוד בנייריורק, ארצות הברית, עלייד ציון כ"ק חמיו אדמו"ר מהור"י צ"נ"ע.

ביום זה, בשנת תרפ"ז, נשתחרר כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"נ"ע מהמאסר בבית האסורים ('שפלרניה', בעיר פטרבורג, שנקראה אז 'לנינגרד'), בתנאי שיסע מיד לגלות, בעיר מקלטו 'קוסטרומה' למשך שלוש שנים¹³.

סדר יום ההילולא:

ביום שני, תיכף אחר השקיעה¹⁴, מדליקים (בכל בית) נר שידלק כל המעט לעת. אם אפשר בקל – נר של שעווה¹⁵.

יבחרו וירימו מי שיתפלל לפני התיבה ביום

לנהוג שם בקביעות, למהר ולהחזיר את הס"ת לפני אשרי ובא לציון.

12) לוח כולל חב"ד בד"ר מרחשוון, משו"ע אדה"ו סי' קח ס"ז. 13) ראה בפירוט ב'ספר התולדות – אדמו"ר מהור"י צ"נ"ע, כפר חב"ד תשל"ב, ח"ג פרק כא. ספר השיחות תרפ"ז, מבוא עמ' י. עמ' 168. ספר השיחות תנש"א ח"ב עמ' 649.

מענה כ"ק אדמו"ר בעניין אמירת תחנון ביום זה (נדפס בקובץ 'היכל מנחם' ח"ג עמ' מז, עיי"ש בהערות): "בעניינים התלויים ברגש אין לשאול, כיוון שזו הוכחה שאין רגש". במניין של הרבי אמרו תחנון ביום זה (אבל אולי היה זה משום שהרבי לא רצה להורות בזה, אלא שהדברים יבואו באתעדלת), אך המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטערפאס ע"ה לא הניח לומר תחנון ביום זה.

14) ע"פ ס' המנהגים עמ' 79.

15) ראשייתו: 'הקיצו ורגנו שוכני עפ"ר' (מהמכתב שצויין בהערה 4). למעשה, נר של שעוות דבורים טהורה אינו דולק יפה (מוציא הרבה גזים וכבה מהרה, מלבד באבוקת הבדלה הפתוחה לאוויר), ונרות השעווה המצויים בשוק מעורבים בהרבה 'סטיארין'. ולכאורה די שיהיה הרוב שעווה לקיום המנהג כראוי.

[ואף שאין אנו מרגישים התפשטות אורו – כבר נתבאר לעיל¹⁷ פתגם כ"ק אדמו"ר [הרש"ב] נ"ע שמחשבת הסוס אודות התבן אינה מבטלת את מציאות המלאכים!...].

ועניין זה משתקף גם בנגלה שבתורה (ככל העניינים שבפנימיות התורה) – בנוגע לטהרת טמא מת עלידי אפר פרה אדומה – שעלידי אפר הפרה שעשה משה מקדשין לעשות פרות אחרות, היינו, שגם כשאין אפשרות להזות מאפר הפרה שעשה משה בעצמו, כי אם, מאפר פרות אחרות שנעשו לאחרי זה, הרי, גם האפר של פרות אחרות נעשה עלידי זה שמקדשין מהאפר שעשה משה, בכוחו של משה דווקא.

ד. עליפי זה יש לבאר השייכות לדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בשיחה הנ"ל על דבר עניין החיים, "ניט נאָר וואָס מען לעבט אַליין, נאָר מען באַלעבט אויך אַנדערע" [=לא רק שחי בעצמו אלא גם מחיה אחרים]: כשפוגשים יהודי שנמצא במעמד ומצב של טומאת מת, שלא רואים בו חיות הקדושה – חייבים לטהרו, להחיותו בחיות של קדושה, ודבר זה הוא בכוחו וביכולתו (ובמילא גם חובתו) של כל אחד ואחד, כיוון שמה רבינו (משה שבדורנו) נתן ונותן לו מאפר הפרה שלו ("משה רבינו האָט דיר געגעבן און גיט דיר פון דעם אפר פון זיין פרה"), ובמילא, פעולתו היא בכוחו של משה – "לעולם היא נקראת על שמך פרה שעשה משה".

ויש להוסיף ביאור בדיוק לשון רש"י "פרה שעשה משה במדבר" – שלכאורה, מאי קא משמע לן, הרי, הכול יודעים שמה היה במדבר, ובדאי שגם הפרה עשה שם – שבוה מלמדנו שגם אצל יהודי שנמצא במקום ודרגה של מדבר, "נחש שרף ועקרב וצימאון אשר אין מים"¹⁸, יכולים לפעול עניין הטהרה, ועד כדי כך, שהפרה שעשה משה, שממנה מקדשין הכוהנים לעשיית כל הפרות שלא אחרי זה, היתה במדבר דווקא, שבו מודגש הצורך בעניין הטהרה, מה שאין כן בירושלים, שאין מלינים בה את המת¹⁹, ועל-דרך זה בארץ ישראל בכללותה (ובפרט עליפי מאמר רז"ל²⁰

17) שיחת ש"פ שלח ס"ו (לעיל ע' 108). וש"נ.

18) עקב ח, טו.

19) ב"ק פב, ב.

20) ראה ספרי דברים בתחלתו. פס"ד פ' שבת ור"ח. יל"ש ישעי'

ענינה ירושלים שתתפשט בכל ארץ ישראל), אלא בחוץ לארץ דווקא, שהיא בבחינת "מדבר" ביחס לארץ ישראל וירושלים.

זאת ועוד: נוסף לכך שעלידי אפר הפרה שעשה משה נעשית הטהרה שלו, צריכים לפעול עליו שהוא בעצמו יוכל לשרוף פרה ולעשות ממנה אפר לטהר אחרים, שיהיה בעצמו משפיע על אחרים להחיותם בענייני קדושה, "טופח על מנת להטפוח"²¹.

וגם עניין זה נעשה בכוחו של משה דווקא – שחלק מאפר הפרה שעשה משה, כוהנים גדולים לפרות אחרות מקדשין הימנה, שמקדשין את עושה הפרה באפר הפרה הראשונה שעשה משה, ודוגמתו בעבודה, שגם המשך פעולתו לטהר אחרים (לאחרי שנעשה טהור בעצמו) הוא בכוחו של משה.

ה. אמנם, כיוון שמצד גודל הטרדה בפעולה על הזולת ("יענעם באַלעבן"), לטהרו, ועד לעשותו טופח על מנת להטפוח, יתכן שישכח על עצמו – יש צורך להזהיר גם בנוגע לעבודת עצמו ("אַליין לעבן"), וכפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר²² "וועגן זיך אַליין דאַרף מען אויך ניט פאַרגעסן" [=על עצמו צריך גם לא לשכוח].

וגם עניין זה מרומז באפר הפרה שעשה משה – שחלק ממנו היה נתון "למשמרת", ללמדך, שנוסף על הפעולה עם הזולת בחלק האפר שבו מטהרים את הטמאים, וממנו מקדשין לפרות אחרות, ישנו גם חלק שנתון למשמרת, שבוה מרומזת העבודה עם עצמו.

ו. וההוראה מזה – שצריכים להתעסק בהשפעה על הזולת, "ניט נאָר וואָס מען לעבט אַליין, נאָר מען באַלעבט אויך אַנדערע", וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בהמשך שיחה הנ"ל²³ שכל אחד ואחד יכול להשפיע על שנים שלשה מנינים מבני ישראל!

(מהתוועדות שבת קודש פרשת חוקת ה'תש"י.

תורת מנחם כ"א, עמ' 119-124).

רמז תקג.

21) לשון חז"ל – ברכות כה, רע"ב. ועוד.

22) ראה שיחת פורים תש"ז – קונטרס פורים שנה זו (סה"מ תש"י ע' 145). ולאח"ז בסה"ש תש"ד ע' 74.

23) שיחת י"ג תמוז תש"ט ס"ד – קונטרס יביג תמוז שנה זו (סה"מ שם ע' 264). ולאח"ז בסה"ש תש"ט ע' 335.

בימיו יהיה הדבר הזה

גם לאחר עשרים שנה!

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, שכשדובר אודות קבלת עניני נשיאות מאביו כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, ביקש, שיהיה זה בחדו וברחמים.

כמו כן אמר כ"ק מו"ח אדמו"ר - בדברו אודות ביאת המשיח - שבימיו יהיה הדבר הזה. ואין קושיא בדבר - כיון שמפורש בירושלמי (והובא גם בילקוט שמעוני) שכאשר ההנהגה היא ביראה מלפניו תחת ממשלתו והנהגתו, אזי אפילו לאחר עשרים שנה חשיב שנמצא כאן.

מדוע התעכב הדבר?

- סיפר לי יהודי במכתבו, שבשנת תרפ"ג שאל את כ"ק מו"ח אדמו"ר על דבר נסיעה לאיטליה, וכ"ק מו"ח אדמו"ר השיבו: לכל עת, ויעץ לו לנסוע ללמוד בתומכי תמימים. רק עכשיו הגיע לאיטליה, וכותב לי, שעכשיו הוא מבין את דבריו של הרבי שאמר לו לפני עשרים ושבע שנים!

אצלנו - לא ימשך הדבר שנים ח"ו, אלא יהיה במהירות.

צריכים רק להשלים את העבודה עם ה"פכים קטנים", צריכים לשנות את הרגילות וההנחות, ואז יהיה העניין ש"אסתלק יקרא דקוב"ה בכולו עלמין", ותושלם הכוונה העליונה.

שכל המקושרים יהיו באחדות

"כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון וגו'" - כשתהיה שמחה, שאז יהיה במילא שלום, שכל אלה שמקושרים אל הרבי יהיו באחדות - אזי (כהמשך הכתוב) גם "ההרים והגבעות", לא רק שלא יעכבו, אלא שייסעו, "וכל עצי השדה", אילני סרק שאינם עושים פירות, יעשו פירות, כמאמר רז"ל "עתידים אילני סרק שיעשו פירות"; אלא שכל זה הוא בתנאי שיהיה שלום, שכל השייכים אל הרבי יהיו באחדות.

ואז יעזור השם יתברך להשלים את הכוונה שהרבי הטיל על כולנו ומסר לנו, שזהו תכלית הטוב האפשרי.

(משיחת י' שבט ה'תשי"א - תורת מנחם כרך ב עמ' 215)

דרישת השעה לחשבון מכל הפעולות

בהתחלת התקופה דעשרים שנה ומעלה מעת ההסתלקות-הילולא של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שלאחרי הסתלקות - בכלל "נקל מאד לתלמידיו (כולל כל ההולכים "בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו") לקבל חלקם מבחינת רוח רבם העצמיות כו' ולא זיוום בלבד" "הואיל ואינה בתוך כלי ולא בבחינת מקום גשמי".

וכעבור עשרים שנה ומעלה - הרי אמרו חז"ל דמבן עשרים שנה מוכר בנכסי אביו (ואמרו חז"ל: התלמידים קרוים בנים והרב קרוי אב), על פי ביאור רבנו הזקן במאמר חז"ל זה - מובן, אשר מאז מיתוסף בחיות וברצון ובמענוג ובמעשים טובים הבאים על ידי זה,

הרי זה דרישת השעה ושעת הכושר לעשות חשבון צדק מכל הפעולות במשך העשרים שנה מעת ההסתלקות, פעולות בהתאם לדרישות בעל הילולא בחיים חיותו בעלמא דין, ובכל שלשת הקווין עליהם העולם

- עולם כמשמעו ועולם קטן זה האדם -

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת חוקת

ל' בסיוון, א' דראש-חודש תמוז

מנהגנו בקריאת שמו"ת לומר בסיומה את שתי ההפטרות ("ויפתח הגלעדי" לפרשת חוקת, ו"השמים כסאי" לראש-חודש, ובסופה פסוק ראשון ואחרון של 'מחר חודש'). למנהג רבותינו, אומרים ביום שיש לאחר קריאת שמו"ת את ההפטרה "ויפתח הגלעדי", ובשבת קודש לפני תפילת שחרית, לאחר קריאת ה'שביעי' (פעם נוספת), את ההפטרה הנאמרת בפועל "השמים כסאי" והפסוקים שבסופה.

בתפילת ערבית, קודם שמונה-עשרה¹, טופחים

1 בחוברת 'דבר מלכות' לשבת זו הדיסו לקרוא בשמו"ת שלוש הפטרות: דפרשת חוקת, דראש-חודש ודמחר-חודש. אמנם ב'היום יום' דש"ק זו (בקביעות זהה - שבת דראש-חודש, ל' סיוון) איתא: "... וקורין גם ההפטרה, או שתי ההפטרות אם הוא שבת ראש-חודש..." - שתיים ולא שלוש. ולכאורה: הפטרת חוקת שייכת לפרשת השבוע, והפטרת ר"ח קוראים רק "שמא יקראוהו למפטיר" (שו"ע רבינו סי' רפה ס"י. וכן הוא גם ע"פ קבלה, ראה בכף החיים שם ס"ק לו) יחד עם פסוק ראשון ואחרון דהפטרות מחר-חודש. כמנהגנו, אבל את ההפטרה דמחר-חודש בשלימותה אין צורך לקרוא. ונפקא-מינה לכל פעם שקוראים פסוק ראשון ואחרון דהפטרה השייכת לתאריך ולא לפרשה. ועצ"ע מלשון ה'רשימות' (חוברת קפג. רשימות היומן' ס"ע שצז): "... אבל ביחידות אומרים ב' הפטרות [בשבת הגדול הפטרת 'וערבה' וההפטרה דפרשת השבוע, אף כשערב-פסח אינו חל בשבת], וכן בשבת ראש-חודש וכו"ג [אומרים ביחידות את שתי הפטרות] - הרי מדובר בהפטרה השייכת רק לתאריך ולא לפרשה, ואינה נאמרת בפועל באותה שבת, ובכל-זאת אומרים אותה, ואף מקשרים אותה לאמירת ההפטרה דשבת ר"ח, כך שא"א לתרץ שזו הוראה מיוחדת בהפטרה זו.

2 עיקר המנהג הוא בליל א' דר"ח (ראה 'מהרי"ל - מנהגים' עמ' ה, שבליל ב' דר"ח היו שלא הכריזו 'עלה ויבוא' אלא 'ראש חודש'). אך יש הרגילים לטפוח על השולחן גם בב' דר"ח, וכן לומר בקול 'עלה ויבוא' גם בשחרית ומנחה, ולהכריז לפני מוסף דשבת ר"ח 'אתה יצרת', כדי למנוע שכחה.

על השולחן להזכיר 'עלה ויבוא', אבל אין מכריזים זאת בדיבור³.

* בשבת קודש זו⁴, שקודם יום ההילולא ג' תמוז, ישתדלו לעלות לתורה. אם אין מספר העליות מספיק - יקראו בתורה בחדרים שונים⁵, אבל לא להוסיף על מספר הקרואים.

* ישתדלו שמפטיר⁶ יהיה הגדול שבחבורה - בריצוי רוב המניין - או על-פי הגורל.

שחרית: יעלה ויבוא. חצי הלל, ואברהם זקן, זבדיה, קדיש תקבל. שיר-שלי"ום, הושיענו, ברכי נפשי, קדיש יתום.

מוציאים שני ספרי-תורה. בראשון קוראים לשבעה עולים בפרשת השבוע, לפני ההגבהה מניחים את ספר-התורה השני על הבימה, ואומרים חצי קדיש. הגבהה וגלילה. בספר התורה השני קוראים למפטיר בפרשת פינחס: "וביום השבת... ובראשי חודשיכם... ונסכו". הגבהה וגלילה.

הפטרה: "כה אמר ה', השמים כסאי" (ישעיהו סו) ומוסיפים פסוק ראשון ואחרון מהפטרת 'מחר-חודש' (שמואל"א כ"ח.מב)⁷.

אין אומרים 'אב הרחמים'.

מוסף: 'אתה יצרת'⁸.

3 סידור אדה"ז, תפילת ערבית.

4 מנהגי יום ההילולא - הוראת בי"ד רבני חב"ד בארה"ק, ע"פ מכתב כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו משנת תשי"א ליו"ד שבט (אג"ק ח"ד עמ' קמב, ספר-המנהגים עמ' 95, ובכ"מ).

5 כאשר לפחות שישה מהמשתתפים לא שמעו את קריאת-התורה (קצות-השולחן סי' כה ס"ד). ואפשר לעשות זאת אף לפני תפילת שחרית, כנפוץ בין אנ"ש ובבית-חינו (עיין אג"ק ח"ג עמ' ד, שלא חייב להיות קשר בין התפילה לקריאת התורה. וע' בספר 'התפילה כהלכתה' פט"ז ס"ה ובהערות שם).

6 ברכייוסף אור"ח סי' רפד ס"ק א. שעריאפרים שער ט סמ"ב. 'דרכי חיים ושלום' אות רי.

7 ספר-המנהגים עמ' 33.

8 בלוח כולל-חב"ד (ש"פ תרומה, בדר"ח אד"ר) כתב: "טעה ואמר

עומד: תורה ועבודה (- זו תפלה) וגמילות חסדים (מצוות),
 על מנת - להשלים את החסר ולהוסיף ולהעלות בהם מכאן ולהבא,
 מתחיל בעסק בתורה (נגלה וחסידות) - בהקדמת עבודת התפלה - ומסיים במעשה המצוות, מעשים
 טובים ומאירים,
 ובכל אלו - מתוך מסירת נפש (הוא הרצון) ומתוך שמחה וחיות ואור חסידותיים.
 ויהי רצון שיבוא כל הנ"ל בפועל ממש ובהצלחה רבה ועד שיראו במוחש - בלשון בעל ההילולא:
 אשרנו מה טוב חלקנו בעבודת הלב ומה נעים גורלנו בעבודת המוח ומה יפה ירושתנו לראות ולהרגיש
 האלקות בכל דבר ולהשלים הכוונה העליונה לעשות לו ית' דירה בתחתונים. בברכה.

(ממכתב ר"ח אדר ראשון ה'תש"ל - אגרות קודש כרך כו, אגרת ט'תלתא)

עמדו הכן כולכם!

ישנו מכתב שכתב בעל ההילולא בקשר ליום ההילולא של אביו (כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע),
 - שהיה הנשיא בדורו, וכ"ק מו"ח אדמו"ר, בעל ההילולא, הוא ממלא מקומו, וכמדובר כמה פעמים
 דיוק הלשון "ממלא מקום" (שהוא לשון בתורה), שהוא ממלא ("ער פילט אויס") את כל המקום של קודמו,
 היינו, שכל העניינים שהיו לפניו הרי הוא ממלא אותם במילואם, ומלבד זה יש גם תוספת, שהרי בקדושה
 ישנו תמיד העניין של "מעלין בקודש".

וזה לשונו: "מסוגל הוא היום הזה להתקשר בעץ החיים... אנ"ש ותלמידי התמימים... עמדו הכן כולכם
 - אתם, נשיכם, בניכם ובנותיכם, לקבל ברכת ה' בשפעת חיים ופרנסה טובה ונחת מיוצאי חלציכם, אשר
 ישפיע השם יתברך לכם ולנו עלי ידי התעוררות רחמים רבים ממקור הרחמים והחסדים האמיתיים, על דרך
 מכניסי רחמים [כלשון ה"פדיון"] אשר יעורר כ"ק אדמו"ר בעל ההילולא, וברוכים תהיו בבני, חיי ומזוני
 רוויחא".

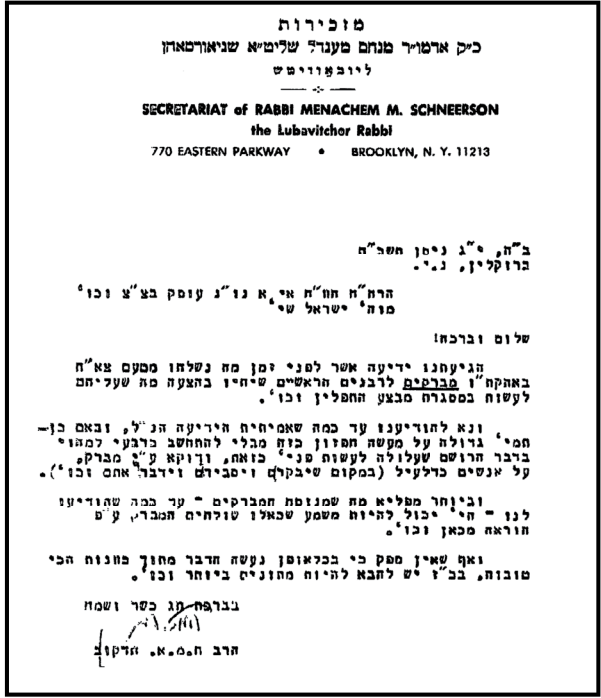
ועל"פי ה"דין" שפסק כ"ק מו"ח אדמו"ר, הרי מובן וגם פשוט מעצמו - כפסק ב"דבר משנה" - שכן
 הוא גם בנוגע ליום ההילולא שלו, אשר יום זה הוא יום סגולה להתקשר בעץ החיים ולקבל ברכת ה'
 בשפעת חיים וכו' אשר ישפיע השם יתברך עלי ידי התעוררות רחמים רבים שיעורר כ"ק מו"ח אדמו"ר בעל
 ההילולא.

וההכנה הדרושה לזה - אינה עלי ידי עניינים מיוחדים, ועל-אחת-כמה-וכמה לא עלי ידי עניינים שלא
 כל מוחא סביל דא; התנאי היחיד הוא ההכנה שכותבה במכתבו - "עמדו הכן כולכם":
 "עמדו" - עמידה והעכבה מהמרוצה בענייני העולם, הבלי הזמן, ועל-דרך העמידה דתפילה, ש"אין
 עמידה אלא תפילה".

"הכן" - להתכונן לקבל את הברכה מתוך רגש של אהבה וחיבה אל מי שמעורר הרחמים רבים להמשיך
 הברכה עד למטה מטה, על-דרך שדרשו חז"ל (והובא להלכה בפועל) "כה תברכו", "פנים כנגד פנים".
 "כולכם" - ההתכללות והאחדות של כל השייכים אליו, שכן צדיקים דומים לבוראם, והרי הכלי שמחזיק
 ברכתו של הקב"ה הוא השלום, שזהו עניין ההתכללות של כל בני ישראל יחדיו, "כולנו כאחד", שעל-ידי
 זה ישנו מן המוכן העניין של "ברכנו אבינו... באור פניך".

וכאשר ישנם ג' עניינים אלו - שהם בכוחו של כל אחד ואחת בנקל ביותר: העיכוב מהמרוצה בהבלי
 הזמן לכל הפחות לשעה קלה; לכלול את עצמו עם כל אלה שהיתה להם שייכות אל בעל ההילולא, על-
 כל-פנים לאחד מענייניו; ולעמוד "פנים כנגד פנים", שיהיה הרצון לקבל את הברכה בפנימיות ומתוך
 אהבה - אזי (על-פי הפסק-דין של בעל ההילולא בעצמו) נמשכת הברכה עד למטה מטה, לכולכם: אתם,
 נשיכם, בניכם ובנותיכם, בכל עניינים טובים, מרוח ועד בשר, בבני, חיי ומזוני באופן דרוויחי כפשוטם,
 למטה מעשרה טפחים.

(משיחת י"ד שבט ה'תש"כ - תורת מנחם כרך כז, עמ' 300:302:343)

מכתב ה'מזכירות' לרב ישראל לייבוב

הרב הראשי ניסים. בלפור 7. ירושלים.
 בעקבות התעוררות הרבה שכתוצאה ממלחמת
 ששת הימים, ועל פי קריאת כ"ק אדמו"ר שליט"א
 מליובאוויטש לנצל התעוררות זו להתחזקות
 במצות תפילין וכו' - באים אנו בהצעה שלקראת
 עשרה בטבת, יום הקדיש, תופנה קריאת כב'
 הרבנים הראשיים אל העם להתחזק בקיום מצות
 הנחת תפילין כהלכתה, וראו כל עמי הארץ כי שם
 ה' נקרא עליך ויראו.
 הנהלת צעירי חב"ד באה"ק
 אנשי צא"ח סבורים היו שזהו מעשה נכון ומתוך
 כוונת הכי טובות, אולם דעתו של הרבי היתה
 שונה:

במקום שיבקרו ויסבירו וידברו אתם וכו' -
 שולחים פניות במברקים לרבנים ראשיים.
 (מצו"ב צילום מכתב המזכירות אל הרב ישראל
 לייבוב (ז"ל) עם התיקונים בכתבי-יד קדשו של
 הרבי).

אין זה שייך כל-כך לנידון-דין. כי בזמננו
 רובם ככולם של אלו הרחוקים לעת-
 עתה מתורה ומצוות הם בסוג וגדר תינוק
 שנשבה כו'.

למה כיוון הרבי בדבריו?
 ובכן, זמן קצר אחרי תחילת "מבצע
 תפילין" ביקר אצל הרבי הרה"ג ר'
 שמחה בונים ליברמן (תלמיד רבי דוד
 משה רבינוביץ ראש ישיבת כתר תורה),
 וביקש להביא כ"תנא דמסייעא" את דברי
 הסמ"ג. הרבי הודה לו על כך ושמח
 לשמע הדברים.

בינתיים, באותם ימים ממש (עוד לפני
 ביקור הרש"ב ליברמן) הציע הרה"ח ר'
 משה ובר על דעת עצמו לפרסם את דברי
 הסמ"ג, כדי לעודד את הפעילים. ואכן
 סניף צא"ח בירושלים פרסם את הדברים.
 משכך, ראה הרבי צורך להסביר
 בשבת פרשת בראשית כי מלכתחילה לא
 היה לו להזכיר את דברי הסמ"ג כאמור,
 ועם זאת צירף זאת כ"מעשה רב".

כך גם לימים התבטא בפני האדמו"ר
 מסדיגורא ('בצל החכמה' עמ' 254):

כאשר מדובר אודות "מבצע תפילין" - ישנם
 כאלו שבאו אלי בטענה: האם הנני ערב לכך שיהודי
 זה שהוצע לו להניח תפילין - טבל במקוה לפני
 שניגש להניח תפילין...? וענית להם - שהנני צועד
 בעקבות הסמ"ג שמעיד על עצמו שדרש והוכיח
 "בגלויות ישראל", "בספרד וכן בשאר ארצות"
 אודות גודל ההכרח והחיוב דהנחת תפילין, וכתוצאה
 מכך - "קבלו אלפים ורבבות מצות תפילין".
 ומכך שלא הזכיר זאת בפירוש, ברור שהסמ"ג לא
 דרש מהם גם שיטבלו במקוה בכל בוקר לפני הנחת
 תפילין!...

'נזיפה' קלה...

להלן נוסח מברק ששוגר לרבנים הראשיים
 בארץ הקודש שנת תשכ"ח:
 שם הנמען: הרב הראשי אונטרמן. הרחוב: קרן
 היסוד. מקום היעד: ירושלים.

בראשית 'מבצע תפילין'

רבות נענו לקריאת הרבי ערב מלחמת ששת הימים, וזו אכן נסתיימה בחסדים גלויים • "לעת עתה לא מצאתי שמו בין רשימות המתעסקים במבצע תפילין..." • כתב לאחד החסידים • על דברי הסמ"ג שהובאו כראייה ו'מעשה רב' • וכיצד תוכלנה הנשים להשתתף במבצע המיועד לגברים? • אנקדוטות מראשית ה'מבצע' בשנת תשכ"ז

זיכוי המונים!

"רואים בפועל שכתוצאה מההתעוררות על-דבר הנחת תפילין ישנם אלפי יהודים שהניחו תפילין!" כך ציין הרבי בנחרצות בהתוועדות שבת-קודש פרשת וישלח תשכ"ח (תורת מנחם כרך נא עמ' 289), חצי-שנה לאחר תחילת המבצע. להלן נוסח כרוז שהופץ כמודעה ברחובות הערים מיד אחרי מלחמת ששת הימים:

"ב"ה חודש מתן תורה תשכ"ז
"מבצע תפילין" נמשך!

"ערב פרוץ הקרבות הגיע מברק מכב' קדושת אדמו"ר רבי מנחם מענדל שניאורסון שליט"א מליובאוויטש בו קורא לכל ישראל:

"גדולה היא מצות תפילין, שנוסף לעצם קיום המצוה יש בה הסגולה של "שמירה", וכפי שמוכח בתלמוד (מנחות מ"ד): כל המניח תפילין מאריך ימים שנאמר ה' עליהם יחיו, וכדברי רש"י: אותם שנושאים עליהם שם ה' בתפילין - יחיו.

"נוסף לכך הדגיש כ"ק אדמו"ר שליט"א שבכוחם של תפילין להפיל פחד על האויבים, "נבהלו אלופי אדום וגו'", וכמאמר חז"ל (מנחות ל"ה): וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך - אלו תפילין שבראש.

"דבר זה נוגע לכל ישראל ויש לעשות הכל כדי לקיים מצות הנחת תפילין בכל יום (וגם לזכות אחד את השני).

"בהתעוררות עצומה קיבלו עליהם צעירי חב"ד את הפצת קריאתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א והמונים המונים קיימו מצות תפילין, ואמנם ראו כולם את חסדי ה' ונסו ונפלאותיו, וההצלחה הגדולה מן השמים.

"עתה מוטל על כל אחד ואחד, ביתר שאת, החוב והזכות לקיים מצוות ה', ובכלל מצות תפילין, שמביאה הצלה וישועה וברכה.

"פנה מיד לצעירי חב"ד או לכל בית כנסת וישיבה שם יעזרו לך להניח תפילין ולזכות על ידי זה לכל טוב בכל העניינים".

משיח לא יקבל 'תירוצים'...

ביום ב' של חגי הסוכות תשכ"ח (המלך במסובים כרך א' עמ' קצו) הורה הרבי לכל אחד מהמסובים [=בסעודת חג בדירתו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ] לומר לחיים. בתוך כך הזכיר אודות אחד המסובים - הרב טוביה בלוי - שמנהל 'מבצע תפילין' בכותל המערבי, שכבר הניחו שם תפילין לרבי יהודים. הרבי מתבטא "רבבות" ומזכיר את המבואר ב'לקוטי תורה' במעלת רבבות.

כבר בתחילת ה'מבצע' מדברים (שם עמ' קעד) על "מאה אלף יהודים" שהיתוספו למניחי התפילין! [וראה גם תורת מנחם כרך נ' עמ' 16. כרך נא עמ' 100].

כאמור, הרבי מבקש לדעת ולקבל דיווח גם

על כמות המניחים במספרים, כמו כן תובע את ההתעסקות במשימות אלו גם מיחידיים. באגרת לאחד החסידים מכ"א טבת תשל"א (אגרות קודש כרך ז' עמ' ע) הוא כותב:

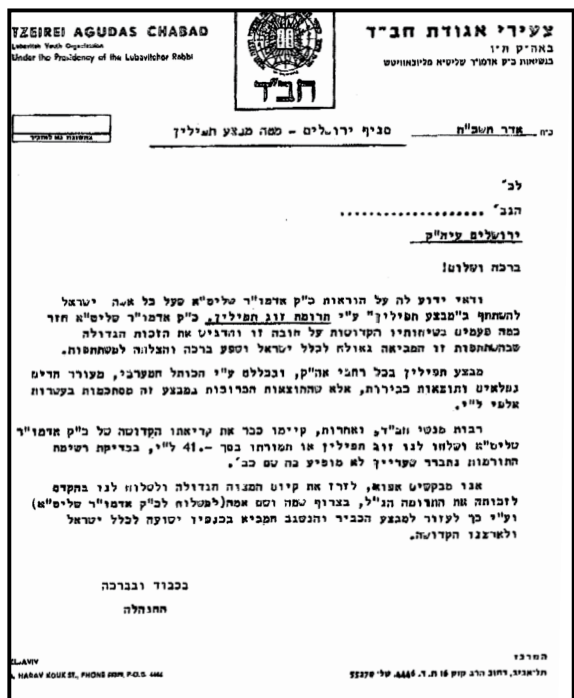
לעת עתה לא מצאתי שמו בין רשימות המתעסקים: בהפצת המעיינות, במבצע תפילין, בפעולות צאגו"ח [צעירי אגודת חב"ד], במבצע שמורה וכו' וכו' - ובכל משך הזמן שהעתיק לירות"ו [לירושלים - תבנה - ותכונן]!!

האמנם אלו הן התוצאות מלמדו זמן ב'תומכי תמימים'?

ובטח השתתף (וישתתף ביתר שאת) במבצע תפילין. וה' צליחון.

כזו היא בקשת-הוראת הרבי שחזרה על עצמה מאז חורף תשכ"ח פעמים רבות, במכתבים פרטיים וכלליים-פרטיים לאנ"ש.

כנראה, בהתאם לפתגמו של אדמו"ר הזקן (צוטט על ידי הרבי בביקור האדמו"ר מסדיגורא בשנת תשד"מ - 'בצל החכמה' עמ' 252): "צריך

פניית צעירי אגודת חב"ד לנשי חב"ד בקשר עם מבצע תפילין

לספור ולמנות - בפועל ממש - שיש בידו כך וכך" - ביקש הרבי לדעת דיווחים מפורטים. בשבת פרשת פקודי תשכ"ז (תורת מנחם כרך מט עמ' 157) עוד טרם ההכרזה על מבצע תפילין, אמר הרבי:

כאשר יבוא משיח... לא יהיה מוכן לשמוע שום "קונצים" אלא ידרוש חשבון - "אלה פקודי המשכן":

תרשום בפתק כמה חסידים עשית - על כמה יהודים פעלת שיהיו חסידים של הרבי, שילמדו חת"ת, ויבואו לומר כל התהילים בשבת מברכים! ובקיץ שלאחר מכן (שם כרך נ עמ' 279)

תובע הרבי: עם כמה יהודים הנחת תפילין במשך החודש האחרון?!...

'גיוס נשים' למבצע תפילין

ב'מבצע תפילין' ששייך בעיקרו לאנשים ובנים - ולא נשים ובנות - יכולות אף הן ליטול חלק חשוב, שהרי יכולות הן לעודד לחזק ולדאוג שתהיינה תפילין כשרות ושייבדקו בזמן ושאוּפן הנחתן יהיה כדבעי...

מתוך דברים שהשמיע הרבי בקצרה בט"ו באב תשל"ה (שיחות קודש תשל"ה כרך ב' עמ' 389). כך גם במכתב (ער"ח תמוז תשל"ד - לקוטי שיחות כרך יג עמ' 220), ובהרחבה (תורת מנחם כרך נא עמ' 84 ואילך) בשיחת וא"ו תשרי תשכ"ח (ראה גם בצל החכמה עמ' 25).

מעשה רב מהסמ"ג

בהתוועדות ש"פ בראשית תשכ"ח (תורת מנחם כרך נא עמ' 226) הזכיר הרבי את דברי הסמ"ג אשר דרש בנוגע לתפילין והוכיח ודיבר "בגלויות ישראל... בספרד כו' וכן בשאר ארצות", גם בפני כאלו שרק עלידי דבריו "קיבלו כו' מצות תפילין מזוזות וציצית", דברים שמשמשים כ"מעשה רב", אך הרבי הוסיף מיד:

בעת שהכרזתי על-דבר מבצע תפילין, לא רציתי להביא דברי הסמ"ג בכלל, וכן לא מה שכתב שם "יותר חפץ הקב"ה באדם רשע שיניח תפילין מאדם צדיק... זכרון לרשעים ולישרים דרך טובה כו'" - כי